

РАЗДЕЛ 5

ПРОГРАМА ОТ МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

5.2. Програма от мерки за Източнбеломорски район

5.2.3. Финансов анализ на програмата от мерки за управление на риска от наводнения в ИБР за периода 2016 – 2021г

Целта на финансовия анализ (финансовата рамка) на програмата от мерки за управление на риска от наводнения в Източнбеломорски район за периода 2016-2021г. е да обвърже нужните финансови ресурси с възможностите на източниците на финансиране.

Анализът на възможните източниците на финансиране на програмата от мерки показва, че прогнозните възможни средства за финансиране на програмата от мерки за управление на риска от наводнения в ИБР до 2021 г. са 150,8 млн. лв. за 5 годишния период при реалистичния сценарий. При допускане за равномерно разпределение на средствата, това означава средногодишно 30,16 млн. лв. Разпределението на посочените средства по речни басейн (въз основа на дела на населението, живеещо в съответния речен басейн) е както следва:

За басейна на р. Арда:

- 16,5 млн. лв. – за 5 г. период
- средногодишно - 3,3 млн. лв.

За басейна на р. Тунджа:

- 28,3 млн. лв. – за 5 г. период
- средногодишно 5,7 млн. лв.

За басейна на р. Марица:

- 105,9 млн. лв. – за 5 г. период
- средногодишно 21,2 млн. лв.

Съгласно предложената програма от мерки за речния басейн р. Арда разпределението на необходимите средства по години е следното:

Период/ година	2017	2018	2019	2020	2021	Общо
Размер на разходите (лв.)	18 209 377	14 432 943	1 638 855	928 145	928 145	36 137 465

Съгласно предложената програма от мерки за речния басейн р. Тунджа разпределението на необходимите средства по години е следното:

Период/ година	2017	2018	2019	2020	2021	Общо
Размер на разходите (лв.)	51 890 027	12 328 298	7 837 862	1 066 686	1 066 686	74 189 559

Съгласно предложената програма от мерки за речния басейн р. Марица разпределението на необходимите средства по години е следното:

Период/ година	2017	2018	2019	2020	2021	Общо
Размер на разходите (лв.)	404 685 727	92 916 158	73 603 226	9 541 588	9 541 588	590 288 288

Съгласно предложената програма от мерки за Източнбеломорски район разпределението на необходимите средства по години е следното:

Период/ година	2017	2018	2019	2020	2021	Общо
Размер на разходите (лв.)	474 785 131	119 677 399	83 079 943	11 536 419	11 536 419	700 615 311

Анализът на представените данни показва, че има недостиг на средства, който за басейна на р. Арда е 19,6 млн. лв., за басейна на р. Тунджа е 45,9 млн. лв., за басейна на р. Марица е 484,4 млн. лв. и общо за ИБР е 549,8 млн. лв.

Трябва да се има предвид, че програмата съдържа както мерки за защита и предотвратяване на наводнения, така и мерки, които се изпълняват само при възникване на наводнения, като например:

- Изграждане на временни прегради за локална защита на сгради и др. обекти при преминаване на по-големи водни количества от

оразмерителните за 100 г. вълна (чували с пясък, водонепропускливи панели, земни насипи и други).

- Евакуация на хора и техника при преминаване на по-големи водни количества от оразмерителните за 100 г. вълна.
- Изпомпване на води от сгради и др. обекти при преминаване на по-големи водни количества от оразмерителните за 100 г. вълна.
- Ликвидиране на замърсявания в резултат от аварии след наводнения чрез изземване на повърхностния слой - ще се реализира само при необходимост и в случай на замърсяване.
- Оценка на щетите, устойчивостта и годността за ползване на засегнати от наводнения сгради и инфраструктура.

Ако разходите за изпълнение на гореописаните мерки се приспадат от общите разходи за изпълнение на програмите от мерки, тъй като тяхното изпълнение има случаен и непрогнозируем характер, то:

- за басейна на р. Арда ще са необходими 32 945 752 лв. (а при възникване на наводнение ще са необходими още 3 191 713 лв.)

Период/ година	2017	2018	2019	2020	2021	Общо
Разходи - Времеви график „лв.“	18 209 377	14 432 943	1 638 855	928 145	928 145	36 137 465
Разходи при възникнала необходимост	-3 023 713	-42 000	-42 000	-42 000	-42 000	-3 191 713
Нов график	15 185 664	14 390 943	1 596 855	886 145	886 145	32 945 752

- за басейна на р. Тунджа ще са необходими 43 113 959 лв. (а при възникване на наводнение ще са необходими още 31 075 600 лв.)

Период/ година	2017	2018	2019	2020	2021	Общо
Разходи - Времеви график „лв.“	51 890 027	12 328 298	7 837 862	1 066 686	1 066 686	74 189 559
Разходи при възникнала необходимост	-30 935 600	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-31 075 600
Нов график	20 954 427	12 293 298	7 802 862	1 031 686	1 031 686	43 113 959

- за басейна на р. Марица ще са необходими 320 012 186 лв. (а при възникване на наводнение ще са необходими още 270 276 102 лв.)

Период/ година	2017	2018	2019	2020	2021	Общо
Разходи - Времеви график „лв.“	404 685 727	92 916 158	73 603 226	9 541 588	9 541 588	590 288 288
Разходи при възникнала необходимост	-269 772 102	-126 000	-126 000	-126 000	-126 000	-270 276 102
Нов график	134 913 625	92 790 158	73 477 226	9 415 588	9 415 588	320 012 186

- общо за ИБР за БУ ще са необходими 396 071 896 лв. (а при възникване на наводнение ще са необходими още 304 543 415 лв.).

Период/ година	2017	2018	2019	2020	2021	Общо
Разходи - Времеви график „лв.“	474 785 131	119 677 398	83 079 943	11 536 419	11 536 419	700 615 311
Разходи при възникнала необходимост	-303 731 415	-203 000	-203 000	-203 000	-203 000	-304 543 415
Нов график	171 053 716	119 474 398	82 876 943	11 333 419	11 333 419	396 071 896

Освен като натоварване по години, финансирането на мерките следва да се разгледа и в аспекта на необходимостта от средства, съобразно **честотата на сбъдване** на съответните рискове от наводнение. За целта могат да бъдат разгледани 3 сценария, а именно:

- **Сценарий, при който до 2021 г. не се случва наводнение $\geq 1\ 000$ г. вълна** – необходимите средства са 396 071 896 лв., или това са необходимите средства за изпълнение на програмата от мерки без разходите за мерките, които се изпълняват при възникнала необходимост, т.е. мерките за реакция по време на големи наводнения и мерките за спешни възстановителни работи и възстановяване на нормалните условия за живот и работа след наводнения. Прогнозните възможни средства за финансиране на програмата са 150,8 млн.лв. В този случай ще е необходимо да се осигури допълнително финансиране в размер на 245,3 млн. лв.
- **Сценарий, при който във всеки от районите с потенциален риск от наводнения до 2021 г. се случва поне веднъж наводнение $\geq 1\ 000$ г. вълна**

– необходимите средства са 700 615 311 лв., или това са средствата общо за изпълнение на програмата от мерки от 396 071 896 лв. и разходите за мерките, които се изпълняват при възникнала необходимост, веднъж до 2021 г. в размер на 304 543 415 лв. Прогнозните възможни средства за финансиране на програмата отново са 150,8 млн.лв. В този случай ще е необходимо да се осигури допълнително финансиране в размер на 549,8 млн. лв.

• **Сценарий, при който във всеки от районите с потенциален риск от наводнения всяка година до 2021 г. се случва наводнение $\geq 1\ 000$ г. вълна** – необходими средства са 2 373 925 655 лв., или това са средствата общо за изпълнение на програмата от мерки от 700 615 311 лв. и разходите за мерките, които се изпълняват при възникнала необходимост, всяка година в размер на 1 518 657 075 лв. (5 години по 303 731 415 лв.). Прогнозните възможни средства за финансиране на програмата отново са 150,8 млн. лв. В този случай ще е необходимо да се осигури допълнително финансиране в размер на 2,223 млрд. лв.

Следващата таблица представя обобщение на разходите за изпълнение на програмата от мерки по типове мерки:

Тип мярка	басейн на р. Арда		басейн на р. Тунджа		басейн на р. Марица		ИБР	
	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)
M21	36	216 900	23	304 500	71	5 429 460	130	5 950 860
M22	7	19 940	6	31 460	10	1 533 890	23	1 585 290
M23					12	564 320	12	564 320
M24	51	24 054 538	47	23 065 441	368	245 916 089	466	293 036 067
M31	4	134 032	11	6 777 870	8	3 840 540	23	10 752 442
M32	10	717 590	18	8 646 828	74	29 313 917	102	38 678 336
M34					27	14 713 500	27	14 713 500
M35	87	3 876 405	56	33 149 850	279	266 929 812	422	303 956 067
M41			1	50 600	26	2 756 040	27	2 806 640
M43	8	461 600	5	288 500	18	1 044 400	31	1 794 500
M44	20	363 800	11	287 800	70	13 000 880	101	13 652 480
M51					1	350 000	1	350 000
M52	23	5 837 160	11	1 264 210	33	2 879 100	67	9 980 470
M53	18	174 500	10	147 500	37	475 540	65	797 540
M61	1	1 000					1	1 000
M21/24					1	455 400	1	455 400
M41/43					9	455 400	9	455 400
M42/44	8	280 000	5	175 000	18	630 000	31	1 085 000
M44/24	3		3		8		14	
Общо	276	36 137 465	207	74 189 559	1070	590 288 288	1553	700 615 311

С най-голям дял на разходите в програмата от мерки на ИБР са мерките от тип М35 „Защита, друг вид защита, друга мярка за подобряване на защита от наводнения“ (43%) и мерките от тип М24 „Превенция, други превенция, друга мярка за засилване на превенцията на риска от наводнения“ (42%).

Представяне на мерките, съгласно кода им в Националния каталог от мерки и национални приоритети за управление на риска от наводнения.

Код на мярка	Наименование на мярка	басейн на р. Арда		басейн на р. Тунджа		басейн на р. Марица		ИБР	
		брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)
PRE1-RR1-REAC1	Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове	12	16 900	8	179 500	8	49 500	28	245 900
PRE2-RR2-REAC2	Залесяване и стопанисване на гола площ във вододайна зона на язовир и/или на водохващане от повърхностни води. Изграждане на защитен горски пояс					4	50 060	4	50 060
RR3-REAC3	Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия вкл. биологично укрепване					1	50 075	1	50 075
PRE5-PRO2-REAC6	Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките	4	134 032	11	6 777 870	8	3 840 540	23	10 752 442
PRE10-REAC11	Контролирано временно наводняване на селскостопански площи с цел разтоварване на наднормените водни количества					11	13 924 140	11	13 924 140
PRE11-REAC12	Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи					11	1 520 000	11	1 520 000
PRE15-PREP1-RR6-REAC16	Изграждане на системи за ранно предупреждение, специално адресирани към поройни наводнения, дължащи се на интензивни валежи с малък пространствен и времеви обхват			1	50 600	17	860 200	18	910 800
PRE16-REAC17	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	9	638 435	8	1 526 600	49	6 305 300	66	8 470 335

Код на мярка	Наименование на мярка	басейн на р. Арда		басейн на р. Тунджа		басейн на р. Марица		ИБР	
		брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)
PRE17-REAC18	Регулиране нивото на подземните води при опасното им повишаване или понижаване					1	5 549 500	1	5 549 500
PRE19-REAC20	Постоянен мониторинг на застрояването в близост до заливаемите зони	8	258 000	5	161 250	18	580 500	31	999 750
PRE20-REAC21	Издаване на забрана за строителството в зони с риск от наводнения	8		5		18		31	
PRE24-REAC25	Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета	7	19 940	6	31 460	7	33 890	20	85 290
PRE25-REAC26	Изкупуване на частни терени, които са в зони с голям риск от наводнение					1	59 400	1	59 400
PRE27-REAC28	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	19	1 003 068	13	2 272 050	76	12 889 600	108	16 164 718
PRE28-REAC29	Законодателни инициативи за недопускане на строителство в заливаемите зони			3	25 000			3	25 000
PRE30-REAC31	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	8		5		18		31	
PRO6-REAC33	Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)					1		1	

Код на мярка	Наименование на мярка	басейн на р. Арда		басейн на р. Тунджа		басейн на р. Марица		ИБР	
		брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)
PRO11-REAC38	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела	8		5		18		31	
PRE31-PREP2-RR7-REAC39	Ефективно управление на водните нива на язовири и ретензионни водохранилища. Недопускане на преливане през короната на дигите при поройни валежи в сравнително малки водосборни области.					9		9	
PRO12-REAC40	Опазване на крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата					1		1	
PRO13-REAC41	Защитено от наводнения проектиране и изграждане на сгради	8	200 000	5	125 000	18	475 000	31	800 000
PRO14-REAC42	Прилагане и адаптиране на мерки за защита на нови или съществуващи сгради и съоръжения, намиращи се на пътя на оттичане на високите води					12	564 320	12	564 320
PRO17-REAC45	Преустройство или изграждане на дренажни съоръжения					7	789 360	7	789 360
PRE32-REAC47	Мониторинг, поддържане в техническа изправност и подсигуряване срещу наводнения и подобряване стопанисването на хвостохранилища, шламоотвали, сгуроотвали и други подобни съоръжения					3	550 000	3	550 000

Код на мярка	Наименование на мярка	басейн на р. Арда		басейн на р. Тунджа		басейн на р. Марица		ИБР	
		брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)
PRE33-REAC48	Закриване и рекултивиране на стари и вече неизползваеми промишлени зони или отделни предприятия					1	500 000	1	500 000
PRE34-REAC49	Почистване и рекултивация на замърсени терени от минна дейност					2	1 000 000	2	1 000 000
PRE35- PREP5- RR8- REAC52	Актуализиране на наредбите за поддържане и експлоатация на малките язовири с цел безопасно провеждане на високите вълни породени от поройни наводнения	3		3		8		14	
PREP8-REAC55	Координация и сътрудничество между всички управленски нива (национално, басейново и местно) от единната спасителна система	12	303 800	6	240 300	51	12 603 000	69	13 147 100
PREP12-REAC59	Доизграждане и модернизиране на мрежата за метеорологичен и хидрометричен мониторинг					3	1 693 440	3	1 693 440
PREP13-REAC60	Създаване на механизъм за координация на действията при възникване на риск от наводнения, вкл. в трансграничен район	8	280 000	5	175 000	18	630 000	31	1 085 000
PRE36- PRO20- PREP15- REAC62	Създаване/Изграждане или Поддържане/Оптимизиране на системата за наблюдение и прогнозиране на валежите и речния отток в целия речен басейн, вкл. експлоатацията на язовирите					6	202 400	6	202 400

Код на мярка	Наименование на мярка	басейн на р. Арда		басейн на р. Тунджа		басейн на р. Марица		ИБР	
		брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)
PRE37- PREP16- REAC63	Подобряване на съществуващата хидроложка информационна система за получаване на данни в реално време за целия басейн					9	455 400	9	455 400
PREP20- REAC66	Създаване на капацитет на компетентните органи (РиОСВ или БД)	8	60 000	5	47 500	18	155 000	31	262 500
PREP21- REAC68	Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти	11	200 000	13	217 500	104	2 888 750	128	3 306 250
PREP39- REAC86	Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите свързани с наводненията	8	112 500	5	100 000	18	275 000	31	487 500
PREP46- REAC94	Обмяна на знания и опит	8	60 000	5	47 500	18	155 000	31	262 500
PREP48- REAC96	Осигуряване на обществена подготвеност за реакция при заплахата от наводнения	8	461 600	5	288 500	18	1 044 400	31	1 794 500
RR12- REAC103	Ликвидиране на замърсявания по време и непосредствено след аварии от наводнения					1	350 000	1	350 000
RR13- REAC104	Отстраняване на локални щети по бреговете и диги, защитни съоръжения след наводнение	2	28 000					2	28 000
RR14- REAC105	Почистване на запълнени с наноси басейни	19	5 802 440	7	120 610	4	95 200	30	6 018 250
RR17- REAC108	Отстраняване на запушвания от съборени мостове, сгради и други вкл. наносите (твърди вещества, разрушени обекти)	2	6 720	4	1 143 600	5	67 200	11	1 217 520

Код на мярка	Наименование на мярка	басейн на р. Арда		басейн на р. Тунджа		басейн на р. Марица		ИБР	
		брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)
RR18-REAC109	Отстранявания на затлачвания на речното корито					23	2 709 700	23	2 709 700
RR19-REAC110	Ликвидиране на замърсяванията в границите на СОЗ					1	7 000	1	7 000
PREP56-RR22-REAC113	Оценка на щетите по сгради и инфраструктура	2	2 000					2	2 000
PREP57-RR23-REAC114	Оценка на устойчивостта и годността за ползване на засегнати от наводнения сгради и инфраструктура	1	1 000					1	1 000
PRE45-PRO29-REAC116	Изграждане на нови язовири					3	4 795 500	3	4 795 500
PRE46-PRO30-REAC117	Реконструкция на язовири					1	455 400	1	455 400
PRE47-PRO31-REAC118	Поддържане и подобряване състоянието на съществуващи язовири.					11	1 260 100	11	1 260 100
PRE49-PRO34-REAC121	Изграждане на нови корекции	24	13 757 954	16	5 387 014	90	90 520 002	130	109 664 970
PRE50-PRO35-REAC123	Реконструкция и поддържане на корекциите	9	5 916 155	1	276 000	62	24 467 510	72	30 659 665
PRE53-PRO38-REAC126	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	4	2 559 978	18	15 753 674	78	52 104 742	100	70 418 394
PRE56-PRO41-REAC129	Разширяване на „тесните места“ като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток	2	459 590	4	615 538	30	10 197 303	36	11 272 432
PRE57-PRO42-REAC130	Възстановяване на компрометирани диги	2	728 640			42	19 415 584	44	20 144 224

Код на мярка	Наименование на мярка	басейн на р. Арда		басейн на р. Тунджа		басейн на р. Марица		ИБР	
		брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)
PRE58-PRO43-REAC131	Надграждане на диги			9	7 870 040	25	18 486 039	34	26 356 079
PRE59-PRO44-REAC132	Изграждане на прегради от чували с пясък	34	171 117	14	104 100	18	19 752	66	294 969
PRE63-PRO48-RR26-REAC135	Изпомпване от залети ниски части	15	2 502 220	11	30 556 200	52	242 742 210	78	275 800 630
PRE65-PRO50-REAC137	Изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията на водосбора-прагове, баражи и др.	3	453 376	1	97 152	8	1 454 851	12	2 005 379
PRE66-PRO51-PREP59-REAC138	Планиране и изграждане на защитни и регулиращи съоръжения за водозадържане на високи води и наноси – те са извън или в населените места					1	242 880	1	242 880
PRE69-PRO54-REAC141	Осигуряване на скатове за задържане					10	2 840 000	10	2 840 000
PRE72-PRO57-REAC144	Стабилизиране на дъното при наносен дефицит; ерозия на дъното предизвикана от добива на речна баластра					1	45 540	1	45 540
PRO58-REAC145	Поддържане на съществуващите канализационни мрежи в добро състояние					6	4 500	6	4 500
PRO60-REAC147	Рехабилитация на съществуващи канализационни мрежи					6	48 313 500	6	48 313 500
PRE73-REAC148	Актуализиране на нормите за оразмеряване на канализационни мрежи					1		1	

Код на мярка	Наименование на мярка	басейн на р. Арда		басейн на р. Тунджа		басейн на р. Марица		ИБР	
		брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)	брой мерки	стойност (лв.)
Общо		276	36 137 465	207	74 189 559	1070	590 288 288	1553	700 615 311